

Segell

Juliol de 2013

Número 24

Diàleg

**Conversa amb
David Carabén**

Músic i cantant del grup Mishima

**INSTITUCIÓ
CULTURAL
DEL CIC**
Fundació Privada

Sumari

03

Editorial

04

Diàleg

Conversa amb David Carabén

09

Escoles

El mètode Suzuki

per Clara Agustí

12

Persones

De música, pot ser?

per Júlia Brugada

14

Educació, societat i valors

La musicoteràpia i el desenvolupament infantil

per Anna Garí

16

Vincles

Concurs Internacional de Música Maria Canals

per Jordi Vivancos

18

Destacats

Editorial

El darrer número de la revista *Segell* coincideix amb l'inici de les vacances escolars i, per tant, amb un altre curs fet. Aquest *Segell* dedica el contingut a la música, una disciplina molt vinculada al projecte educatiu de la Institució Cultural del CIC. L'aprenentatge i la pràctica artística són un eix vertebrador a les nostres escoles. Tot l'alumnat, sigui petit o gran, té la possibilitat de desenvolupar habilitats artístiques al llarg de la seva trajectòria educativa.

La música té un paper molt important en el desenvolupament personal; és un art a l'abast de tothom; l'escoltem, la cantem, la ballem i la podem interpretar. És inherent a la nostra existència, als nostres records i vivències. La música ens acompanya al llarg de la nostra vida; forma part de la nostra cultura, de les nostres tradicions i celebracions; ens uneix i ens dóna sentit de pertinença.

El diàleg amb David Carabén, músic i cantant del grup Mishima, ens dóna la possibilitat de conèixer, en primera persona, el recorregut vital i professional d'un antic alumne de l'Escola Thau Barcelona, que actualment es dedica professionalment a la música, i ens mostra, una vegada més, que la constància en el treball i la persistència en allò que creiem dóna bons fruits.

L'escola de música Virtèlia de la ICCIC, que el curs vinent celebrarà 25 anys, ofereix diferents modalitats instrumentals, corals, música de cambra, música moderna i per a adults, dins dels ensenyaments no reglats, i pel que fa a ensenyaments reglats treballa la sensibilització i la iniciació musical en edats primerenques a partir de tres anys, nivell elemental de primer i segon cicle i nivell mitjà de primer i segon cicle. Utilitza diferents metodologies en l'aprenentatge musical, i el mètode Suzuki, publicat en aquest *Segell*, n'és una.

Júlia Brugada, antiga alumna de l'Escola Thau Barcelona, ens mostra la seva experiència personal, ja que des de petita, pel fet de tenir el pare músic, com ella diu, la música ha tingut un paper molt destacat en la seva vida. Ens explica que l'ambient familiar musical i la possibilitat de fer música a l'escola, ha estat clau en la seva trajectòria. I, també, tot i haver decidit projectar els estudis cap a les humanitats, pot compaginar la seva professió amb la vocació i la interpretació musical a través del violí.

La música també és una bona eina terapèutica, com ens mostra Anna Garí, psicòloga infantil i musicotera-

peuta, que utilitza la música en un context terapèutic, amb uns objectius diferents dels estrictament lúdics o educatius. En l'article explica que la musicoteràpia infantil consisteix en l'ús de la música i de les activitats musicals amb l'objectiu d'estimular, millorar o recuperar el desenvolupament correcte dels nens petits en tots els seus àmbits.

Finalment, l'apartat de Vincles, amb el Concurs Maria Canals, ofereix l'altre lligam de l'escola de música Virtèlia i de la ICCIC amb diverses activitats i esdeveniments: pòdiums musicals, concerts corals i tot allò que ajuda a difondre la música a la nostra societat.

A la Institució Cultural del CIC treballem per l'excel·lència. Desenvolupem, de manera contínua, una tasca d'autoavaluació, reflexió, actualització i formació en tots els centres tant si són d'estudis obligatoris com si són postobligatoris, reglats o no reglats. Treballem en equip i això ens dóna la força i l'autoritat que tenim com a entitat de referència cultural i educativa del nostre país. El 50è aniversari de l'Escola Thau Barcelona i el 25è aniversari de Virtèlia Escola de Música que celebrarem el curs vinent, avalen la trajectòria de la Institució Cultural del CIC, que ja té seixanta anys.

Aquesta dinàmica d'evolució i, alhora, de consolidació, es concreta enguany en el desenvolupament de la II Escola d'Estiu de la ICCIC sobre la nostra funció docent avui. La primera setmana de juliol, 200 educadors de la ICCIC s'hauran dedicat a treballar, compartir i millorar la nostra praxi educativa dins del marc del nostre estil d'educar. Cinc dies de reflexió i participació en una formació institucional basada en la nostra professió: la docència.

Formar-se, innovar, millorar, enfortir, perpetuar, creure en un projecte i tenir sentit corporatiu, és molt important per seguir oferint un ensenyament de qualitat al nostre alumnat i les seves famílies en uns moments complicats i molt incerts, en els quals l'educació, en majúscules, és imprescindible per encarar el futur amb capacitat de resistència, creativitat i esperit de treball col·lectiu.

Bon estiu i fins al curs vinent.

Frederic Raurell
Director general

INSTITUCIÓ
CULTURAL
DEL CIC
Fundació Privada

Via Augusta, 205
08021 Barcelona
Tel. 93 200 11 33
iccic@iccic.edu
www.iccic.edu

Segell
Publicació de la Institució Cultural del CIC, Fundació Privada

Director
Frederic Raurell

Consell de redacció
Ignasi Garcia Clavel, Emi Garcia-Ripoll, Pepa Jiménez,
Montserrat Oliveras, Josep Palau, Marc Planes i Teresa Triadú

Consell editorial
Joaquim Triadú, Anna Bordas, Aleix Carrió, Jordi Conejos,
Jordi Cortada, Ignasi Garcia Clavel, Enric Masllorens,
Montserrat Oliveras, Francesc Pedró, Xavier Queralt, Manuel
Raventós, Jordi Riera, Enric Roca i Pere Viñolas

Supervisió lingüística
Linguacom, SL

Disseny i maquetació
MANEKO.

Fotografies Diàleg
Emi Garcia-Ripoll

Impressió
Impremta Guinart, SL

Dipòsit legal
B-21561-05

ISSN
2013-0775 (paper)
2013-0783 (internet)

Edició
6.000 exemplars

Consulta
www.iccic.edu
www.raco.cat

Contacte
segell@iccic.edu

Diàleg

Conversa amb David Carabén

Músic i cantant del grup Mishima

Frederic Raurell
Director General de la ICCIC

Teresa Triadú
Secretària adjunta
a la Direcció General de la ICCIC

David Carabén (Barcelona, 1971). Com ell mateix diu, ve d'una família culturalment inquieta. La seva mare va fer crítica de dansa a *La Vanguardia*. El seu pare era periodista i parlava molts idiomes. A tots dos els agradava la música i seguien els moviments musicals anglesos (Beatles, Rolling Stones) i també el moviment de la Nova Cançó.

Músic. Llicenciat en ciències polítiques. Ha treballat de realitzador de televisió, guionista, traductor i periodista. Líder de Mishima, grup amb influència de la cançó d'autor i el pop anglosaxó, creat a Barcelona el 1999. És cantant, guitarrista i compositor. El grup Mishima, nom japonès, va publicar inicialment dos discos combinant l'anglès amb una o tres cançons en català, ben rebuts per la crítica. Tot i això, el seu reconeixement arriba amb el tercer treball, l'any 2005, i la consolidació, amb l'àlbum publicat el 2007 *Set* tota la vida, aquests ja principalment en català amb alguna cançó en anglès. L'últim treball és *L'amor feliç*.

Un retrat de David Carabén no seria complet sense les paraules *futbol* i *Barça*. Diuen que no podia ser d'una altra manera sent fill d'un català i d'una holandesa i que el seu pare, Armand Carabén, fos directiu del Barça.

> David, el primer que ens agradaria saber és quin record tens de l'Escola Thau. Has conservat algun amic de l'època de l'escola?

De la Thau en guardo un molt bon record. Hi vaig ser molt feliç. I sí, en guardo molts, d'amics de llavors. Però des que em dedico exclusivament a la música i tinc fills, ja no ens veiem tan sovint...

> El curs vinent l'Escola Thau celebrarà 50 anys! T'agradaria participar en alguna activitat amb altres antics alumnes que també són del món de la música? I, si fos un partit de futbol, t'hi apuntaries?

Mentre no em coincideixi amb cap concert, per part meva encantat!

> Què volies ser de petit?

De petit no volia ser només una cosa. Com tothom, vaig passar per diverses fases. Però la que més va durar va ser probablement la més vulgar, perquè somiava a jugar al Camp Nou vestit del Barça!

> Finalment vas estudiar ciències polítiques. Per què?

Si hi ha alguna característica que ha guiat el meu creixement ha estat la voluntat de postergar-lo tant com fos possible. És a dir, la voluntat de no haver de triar. La necessitat d'allargar això que els francesos anomenen l'*âge des possibles*, que no deu ser altra cosa que l'adolescència. L'edat en què encara pots fer de tastaolletes i no comprometre't en res. En realitat la vida mateixa, ella soleta, ja fa que t'acabis compromentent i, si no tries ràpid, ho acaba decidint tot. És allò que deia Fuster sobre la política, «si no te la fas, te la fan», aplicat a la vida. Estudiar ciències polítiques suposava estudiar totes les ciències socials i no comprometre's amb cap en concret. Economia, sociologia, dret, etc. Però sobretot, teoria política. És a dir, la branca de la filosofia que se centra en l'acció i que intenta respondre a la pregunta «què s'ha de fer?».

> Què representa per tu el Montseny?

Com que hi he passat moments molt feliços de la meua vida, és casa meua. Te n'adones en negatiu, quan viatges a altres indrets i veus que aquells no són els teus insectes, ni les teves ortigues, ni els

Diàleg

Conversa amb David Carabén

teus esbarzers, ni reconeixes el color dels arbres o l'olor del bosc.

> **Explica'ns les teves passions: el futbol, el cinema, altres...**

Crec que, precisament, les passions són inexplicables. Per això són passions. Per què vaig dedicar tantes hores a la pilota? Per què m'hi vaig passar tantes hores, a la Filмотeca? És clar que en deuria extreure tants plaers sensuals com lliçons de vida que no obtenia de cap altra manera. Segurament, més enllà de la que ens escullen els pares, cadascú també tria les seves escoles.

> **David Carabén és pare. Això t'ha fet veure la vida potser d'una altra manera? Com compagines la teva professió amb la paternitat?**

A partir del moment que ets pare, sents d'una manera molt intensa una peculiar barreja de por i de felicitat. Hi ha una part de tu molt fràgil circulant pel món. Li reclames, doncs, al món, que sigui un lloc més amable. Alhora, com que aquesta part de

tu ja no ets tu, sinó que forma part del món, el món esdevé una cosa molt més amable.

La feina de músic, com la de la gent que treballa en hostaleria, consisteix a treballar quan la resta de la gent descansa. Això vol dir que durant la setmana vaig relaxat i puc passar moltes estones amb els meus fills. Però molts caps de setmana me'n vaig de gira. Quan no tinc concert, sempre intentem anar junts a alguna banda.

> **Parlem de música. Com va ser la teva incorporació professional en aquest món?**

Vaig deixar la feina de realitzador de televisió per dedicar-me exclusivament a la música abans de començar la gira de presentació d'*Ordre i aventura*, que és del 2010. És a dir, fa tres anys. La televisió reclama moltes hores de feina i, en el moment en què ens trobàvem amb Mishima l'any 2010, sabent que la promoció del nou àlbum seria bèstia i que la gira que anàvem a començar també era molt exigent, vaig haver de triar. De tota manera, ja feia temps que no em prenia la música com un *hobby*.

> **Ets el cantant del grup Mishima. D'on ve aquest nom?**

És el nom que vam triar de la manera més capriciosa uns dies abans d'un concert. Fa referència a l'escriptor japonès Yukio Mishima.

> **Com definiries la música que feu? Té relació amb el nom del grup?**

Aquesta és la pregunta que sempre em salta en totes les entrevistes que em fan. Si sabés definir la música que fem, no la faria. Faig música, cançons, perquè no sabia expressar de cap altra manera el que hi expresso.

> **Com és el grup Mishima? És important per tu l'activitat en equip?**

Sí. Un dels autèntics plaers de pertànyer a una banda de rock és treballar en equip. Manipular formes que encara no saps què volen dir ni cap on et portaran en equip. Compartir aquest camí, veure enriquides les teves cançons per la manera que tenen els altres d'interpretar-les.

> **Qui escriu les lletres de les vostres cançons? Les escriuiu per a un públic determinat?**

Jo escric la lletra i la música de les cançons. Amb el grup les arrangem. I les escric perquè, en aquell

moment, penso que, sense aquella cançó, a l'Univers li falta una cosa fonamental. No penso en ningú, intento no pensar en ningú i alhora penso en tothom.

> **Els dos primers discos van ser en anglès i, a partir del tercer, en català? Quin és el motiu d'aquesta trajectòria lingüística, si és que va ser així?**

No és ben bé així. Al primer disc hi havia una cançó en català. Al segon, tres. Al tercer, totes menys una... Aquest procés té molt a veure amb el que vaig viure internament pel que fa a la meua vocació d'escriptor de cançons. Vaig escriure les primeres cançons l'últim any de carrera, a França, amb un grup d'amics que tocaven en altres bandes i cantaven tots en anglès. Jo m'hi vaig posar mig en broma, com si fos un joc. Però cada vegada m'ho prenia més seriosament. I llavors em vaig adonar que les cançons em cantaven més elles a mi que no pas jo a elles. A mesura que vaig anar veient que escriure cançons era una cosa fonamental per mi, també vaig anar escrivint cada vegada més en català.

> **El darrer disc, *L'amor feliç*, ha estat premiat. Per què creus que ha estat així? És diferent dels altres?**

Poc o molt, tots els discos que hem fet han trobat reconeixement. El premi és que en puguem seguir fent. El premi és tenir la sensació que cada vegada

Diàleg

Conversa amb David Carabén

n'aprens més i s'ajusta la relació entre el que volies fer i el que acabes fent.

> Heu actuat a molts escenaris de llocs molt diferents. De tots n'hi ha algun que t'hagi impressionat especialment?

El Palau de la Música té un caràcter molt peculiar. La relació entre els músics i el públic, la història que conté, el nom... Però també la Sala Apolo, per les nombroses vegades que hi hem tocat, perquè sona fantàstic, t'hi sents a casa... En realitat, tots els escenaris tenen un encant particular.

> Com és el món de la indústria musical? Es pot viure de ser músic al nostre país?

Tot i que Catalunya és la zona de l'Estat amb un consum cultural més elevat, l'Estat espanyol, Catalunya inclosa, és el segon estat on es pirateja més música del món, després de Taiwan. La professió de músic no està prou reconeguda ni legalment, ni socialment. I la música, com a fet

cultural, tampoc gosa del reconeixement que té en altres països d'Occident. Si a això li afegim la peculiar història de la indústria del directe d'aquest país, excessivament associada als pressupostos -abans folgats, ara desapareguts- dels ajuntaments, a la Festa Major i a l'entrada gratuïta; i, encara més, si hi sumem la peculiaritat sociolingüística de Catalunya, doncs hem de... Hem d'empassar saliva, creuar els dits i seguir somiant desperts que algun dia podrem viure de ser músics al nostre país!

> Per acabar, un somni. Quin seria l'objectiu ideal a aconseguir amb el grup Mishima?

Seguir fent cançons, seguir arranjant-les amb la banda, seguir gravant discos, seguir presentant-los en directe.

Moltes gràcies.

Escoles

L'ensenyament del violí a través del mètode Suzuki

Clara Agustí
Professora de violí de Virtèlia

L'escola de música Virtèlia de la Institució Cultural del CIC farà 25 anys que ofereix l'oportunitat d'ampliar l'educació de molts infants a través de la música. A Virtèlia no només proporcionem coneixements musicals, sinó que, mitjançant l'aprenentatge de l'instrument, despertem la sensibilitat per la bellesa artística i desenvolupem qualitats com la memòria, la coordinació, la concentració, l'oïda i l'expressió personal, entre d'altres.

Ara fa dos anys, Virtèlia va iniciar un projecte que ha permès a nens i nenes, a partir de 3-4 anys, començar a iniciar-se en el violí a través del mètode Suzuki, basat en el mateix procés d'aprenentatge de la llengua materna.

El doctor Shinichi Suzuki (Nagoya, 1898 - Matsu-moto, 1998) va ser un violinista, filòsof i pedagog japonès format musicalment a Europa. Després de la Segona Guerra Mundial, va dedicar la seva vida al desenvolupament del mètode de l'educació del talent, conegut popularment com a mètode Suzuki.

Suzuki va observar que els infants aprenien a parlar la seva pròpia llengua amb una gran exactitud, fent ús d'una excel·lent capacitat i un extraordinari talent personal. No obstant això, alguns mostraven dificultats en l'aprenentatge d'altres matèries escolars. Va concloure, doncs, que l'aprenentatge de la llengua materna guardava el secret d'una educació amb garanties per a tothom.

Aquest mètode, conegut també com Educació del Talent, es basa en aquest model, tot entenent el talent musical no com una habilitat innata, sinó com una capacitat que es pot desenvolupar. El potencial dels infants és il·limitat i qualsevol nen o nena, amb les condicions adequades, pot fer créixer el talent musical de la mateixa manera que aprèn a parlar la seva llengua.

La filosofia del mètode Suzuki

Des d'abans del naixement, els infants estan envoltats pels sons de la llengua de la seva mare. Suzuki va suposar que si aquests infants estiguessin envoltats

pels sons musicals, des de ben petits podrien aleshores generar una habilitat tan extraordinària per a la música com la que desenvolupen en l'aprenentatge de la llengua materna. La idea que Suzuki va desenvolupar no és només un mètode d'ensenyament, sinó també una filosofia que parteix del respecte del nen com a persona, en què el concepte d'habilitat no es comprèn només com un factor hereditari, sinó com una capacitat que s'aprèn i es fa créixer. Els treballs de Shinichi Suzuki han demostrat que el nivell mitjà de capacitat de cada individu és molt més gran del que habitualment es creu. A Europa, més de 40 anys d'experiència han demostrat que el mètode de la llengua materna aplicat a la música funciona i és aplicable a tots els països, perquè està basat en principis naturals i universals, i no en un privilegi d'una determinada raça o context social.

La millor manera per comprendre el mètode és a través d'un paral·lelisme entre l'aprenentatge de la llengua materna i el fet musical.

Des del naixement, el nen escolta sons i hi reacciona. De manera repetida, pares i mares i l'entorn estimulen el nadó mitjançant la repetició constant de paraules amb amor i sense cap mena de pressió, bo i respectant el procés d'assimilació de l'infant. A mesura que els nens i les nenes comencen a dir les primeres paraules, la família reacciona de manera positiva; s'alegren dels avenços i alhora reforcen positivament el procés d'aprenentatge, amb amor, somriures i afecte. El nen, com a conseqüència, vol millorar la seva capacitat per comunicar-se. La pràctica i la repetició fan que l'infant formi així les seves primeres paraules i les associï al seu significat. D'aquesta manera, va enllaçant a poc a poc les paraules per fer frases senzilles, imitant sempre l'exemple dels pares, i va millorant la pronunciació. Cada paraula apresada passa a formar part del seu vocabulari; les paraules sumen, no es consumeixen. Només quan la llengua oral està integrada el nen comença aleshores l'aprenentatge de l'escriptura.

D'una manera semblant, l'aprenentatge musical és recomanable, doncs, que comenci des de ben petits. Els infants poden començar a escoltar música des que neixen i iniciar-se en un instrument als tres anys, a partir de l'exemple dels pares i mares. De manera repetida, els infants escolten i canten les cançons amb l'ajuda dels pares. La implicació dels pares en aquest sentit és molt important. Els pares seran els educadors principals del nen, ja que l'han d'ajudar

en la pràctica de l'instrument a casa, reforçant de manera positiva tots els seus avenços. Cada millora és motiu de celebració. La pràctica i la repetició fan que el nen integri d'una manera natural el nou llenguatge. Per això les cançons treballades es repassen constantment. Es comença així treballant des de la pràctica per arribar més endavant a l'anomenada *teoria o llenguatge musical escrit*. Les cançons són apresades de memòria amb l'objectiu de desenvolupar també aquesta capacitat.

Les bases del mètode

Implicació de pares i mares

Els pares i les mares assisteixen a les classes i es converteixen en els professors dels seus fills a casa durant la setmana. El pare o la mare comença sempre a aprendre l'instrument abans que el seu fill per crear la motivació i comprendre les dificultats que l'infant haurà d'afrontar. L'estreta comunicació entre el professor i els pares afavoreix un ambient ideal per a l'aprenentatge.

Inici primerenc

Els primers anys de vida són crucials per desenvolupar els processos mentals i la coordinació muscular. Els infants haurien d'escoltar música des del naixement i començar la pràctica als tres o quatre anys. No obstant això, mai no és massa tard per començar, tot i que l'aprenentatge pot resultar en aquest cas una mica més lent.

Escolta

Els infants escolten les cançons que interpreten amb el violí i les que tocan més endavant, abans i durant l'aprenentatge, ja que el procés comença a través de l'oïda. L'escolta no ha de ser activa, és a dir, es poden escoltar les cançons al cotxe, durant l'esmorzar, mentre es banyen, etc., i cal tenir en compte que aquest és un punt bàsic. Quan un nen presenta dificultats en el ritme, les notes o la memòria, normalment és perquè no ha escoltat les peces tantes vegades com és necessari, fins haver-les interioritzat.

Repetició

La repetició constant és molt important a l'hora d'aprendre un instrument. No només el fet de repetir, sinó també el de repassar les cançons. Un nen no descarta o deixa de pronunciar una paraula un cop l'ha apresada. Amb el mètode Suzuki ocorre el mateix: quan una cançó està apresada, comencen la següent sense deixar de tocar la primera. Es continua amb

el mateix procés quan ja han après la segona, i així successivament. Els nens Suzuki adquireixen així un repertori molt ampli.

Estimular

Els pares i els professors han d'estimular i motivar els infants tot al llarg del procés d'aprenentatge, bo i reforçant-ne positivament cada avenç. Tota millora ha de ser motiu d'alegria. Transmetre aquesta il·lusió i sentiment positiu té una importància vital.

Aprendre amb altres nens i nenes

A més de rebre la classe individual, tots els nens han de participar en les classes col·lectives. Aquest tipus d'activitat possibilita i contribueix a la motivació mútua, i en facilita l'aprenentatge d'una manera agradable i lúdica.

Repertori gradual

El material utilitzat està pensat expressament per aprendre a tocar l'instrument pas a pas. Cada peça proposa un nou repte i inclou els que ja s'han après. Aquest repertori gradual assegura, d'una banda, que l'infant avanci de manera progressiva, i proposa, d'altra banda, objectius assolibles que pretenen evitar les frustracions.

Primer, la pràctica

Tot i que els nens i nenes comencen a tocar l'instrument abans de saber llegir les notes, aquest aprenentatge tampoc no es pot deixar de banda. Els que comencen als tres i quatre anys són encara petits per aprendre la lectura musical, basada en una abstracció. No obstant això, es fan jocs per aprendre conceptes bàsics i poder així començar més endavant l'aprenentatge del llenguatge musical quan el nen o nena ja està preparat.

El treball de tot el curs ens ha permès d'oferir un concert aquest darrer trimestre, en què 30 nens i nenes d'edat compresa entre els quatre i els deu anys van mostrar el seu talent interpretant 17 peces musicals de memòria. Tant les famílies com els professors vam poder gaudir de la musicalitat d'aquests petits violinistes. Tots ells ens van demostrar un alt grau de professionalitat, organització, concentració, col·laboració, treball en equip i tantes altres qualitats sovint associades només a les persones adultes. És una demostració més de les capacitats infinites que posseeixen tots els infants.

De música, pot ser?

Júlia Brugada
Antiga alumna de l'Escola Thau
i de CIC Escola de Batxillerats

Des de ben petita la música ha tingut un paper molt destacat a la meua vida, i uns dels motius que ajuden a entendre aquest fet és tenir un pare músic. Es pot dir que a casa la música sempre ha estat present: les hores d'estudi que calen com a músic professional, les classes particulars d'alumnes que venien a casa, la ràdio encesa dels diumenges al matí, les *Goldberg*, les estones de desxifrar acords de guitarra, les meves escales i arpegis quan començava a tocar el violí... Tot plegat configura un ambient familiar musical que m'ha acompanyat i

que, sens dubte, ha tingut una repercussió vital en la meua curta trajectòria.

Després d'aprendre a tocar el flautí (els dits encara no m'arribaven a la flauta), el meu pare em va encaminar perquè provés de tocar el violí. Al principi és un instrument que costa -per què ens hem d'enganyar. Tot i que els veïns en cap moment em van fer cap mala cara, jo sabia que desafinava i que allò no sonava com havia de sonar. Però a poc a poc, amb constància i la confiança dels professors, sembla

que els grinyols es van anar aturant i d'un dia per l'altre, increïblement, ja ets capaç de tocar una melodia amb les notes al seu lloc.

He de dir que una de les coses que em va motivar més a l'hora de seguir estudiant violí va ser el fet de poder tocar en grup. Quan tenia nou anys vaig tocar en una petita orquestra d'estudiants i allà vaig veure clar que el violí m'encantava. Una altra de les oportunitats de fer música en grup va ser la coral de l'escola, on un cop a la setmana cantàvem tot tipus de repertori infantil. De mica en mica vaig seguir estudiant instrument, solfeig i harmonia, i es pot dir que la música va anar agafant protagonisme dins de la meua vida.

Un dels moments més emocionants i alhora complicats va ser quan vaig haver de decidir si dedicar-me professionalment a la música o triar una altra carrera i deixar que el violí seguís sent una activitat complementària. Per un costat tenia clar que era capaç de tirar endavant uns estudis superiors de música, però per l'altre havia entrat en contacte amb el món de les humanitats i realment veia que també m'apassionava. Així doncs, tot i intentar compaginar les dues carreres durant un any, vaig veure clarament que havia de prioritzar-ne una i la literatura i la filosofia van guanyar la partida.

Si bé aparentment la música semblava haver perdut protagonisme, el cert és que vaig canviar totalment la concepció que tenia del violí. Fins en aquell moment sempre havia estat ficada en el circuit habitual de classes, exàmens, solfeig, assajos i proves d'accés, i a vegades fins i tot m'oblidava del plaer de tocar, de fer música simplement. No va ser fins que vaig

afluixar el ritme que vaig poder triar realment amb quina orquestra tocava, els dies que assajava i els grups de cambra on col·laborava. I he de dir que es tracta d'una manera totalment diferent de gaudir de la música, que mai abans hagués pogut experimentar.

Ja per concloure aquest recorregut, voldria desvetllar un petit secret. El fet d'haver de triar entre la música i les humanitats sempre m'havia deixat un regust una mica amarg i durant temps vaig estar pensant de quina manera podia unir aquests dos mons, que aparentment són propers però que costen d'unir a la pràctica. Va ser a través de la gestió cultural, que és l'àmbit en què em trobo ara mateix, que em vaig poder reconciliar amb les dues disciplines. Un gestor cultural és un intermediari entre la cultura i la ciutadania, i concretament la música és per mi una de les àrees més rellevants. Per això vaig decidir vincular el meu futur professional als equipaments i centres culturals que treballen perquè la cultura en general, i la música en particular, ocupin un espai significatiu dins de les nostres vides.

La meua incorporació a aquest món és recent i incerta, però què hi pot haver més emocionant que treballar en un equipament que converteix la música en la principal eina de diàleg amb la població?

La musicoteràpia i el desenvolupament infantil

Anna Gari
Psicòloga infantil
i musicoterapeuta

Moltes persones encara desconeixen la figura del musicoterapeuta, un professional que utilitza la música en un context terapèutic, amb uns objectius diferents dels estrictament lúdics o educatius. Però, cada vegada hi ha més escoles que confien en la tasca d'aquest professional quan recomanen als pares una ajuda terapèutica per al seu fill o filla externa al context escolar.

La musicoteràpia infantil consisteix en l'ús de la música i de les activitats musicals amb l'objectiu d'estimular, millorar o recuperar el desenvolupament correcte dels nens petits en tots els seus àmbits.

En una sessió de musicoteràpia, mentre el nen o la nena s'ho passa bé cantant i tocant instruments, el musicoterapeuta pretén aconseguir que sigui capaç de mantenir l'atenció, que articuli millor les paraules o que construeixi les frases correctament. També

es pot fixar l'objectiu de controlar la hiperactivitat, millorar la conducta o bé l'estat d'ànim en situacions emocionalment difícils.

Per què la música?

La música, per si mateixa, té una sèrie de característiques que la fan molt útil per treballar amb nens. D'entrada, és un recurs que tots els nens coneixen i han experimentat moltes vegades, sovint d'una manera agradable i divertida. A més, de música, en pot fer tothom, del més gran al més petit, del nen més intel·ligent al nen amb més dificultats, del nen que parla al nen que és incapaç de comunicar-se verbalment... I aquesta flexibilitat per presentar-se a tothom en el nivell que cadascú necessita, és un gran valor per utilitzar-lo en teràpia.

No hem d'oblidar que la música ens toca emocionalment, ens activa o ens relaxa físicament, ens fa

treballar el cervell i ens ajuda a relacionar-nos amb els altres. A més, una cançó sempre té moments previsibles encara que sigui el primer cop que ens la canten. Per això, el nen o la nena se sent segur en una sessió de musicoteràpia, perquè sempre és capaç de participar amb èxit en les activitats que s'hi fan.

Com actua la música en una sessió de musicoteràpia?

Segons l'objectiu que es vulgui treballar i les característiques del nen, el musicoterapeuta utilitzarà la música d'una manera o d'una altra. En alguns casos, la música actua com un estímul per facilitar l'aprenentatge de nous conceptes, noves paraules, noves maneres de construir una frase... Seria com quan ensenyem els dies de la setmana amb les cançons de la Dàmaris Gelabert, o quan els nens aprenen l'abecedari a classe d'anglès amb una cançó.

En altres casos, l'activitat musical (tocar un instrument, escoltar una gravació, cantar, etc.) és l'excusa per aconseguir que el nen treballi una dificultat. Així, tocar la flauta pot ser l'excusa per fer exercicis de respiració que sense la flauta podrien resultar força avorrits. O bé tocar en un grup pot millorar la capacitat d'atenció del nen (si ha de tocar els cascavells just després de sentir el triangle), millorar la relació amb altres nens, o augmentar l'autoestima.

Finalment, no podem oblidar que les activitats musicals són engrescadores per als nens i nenes, i això els dona un gran paper com a reforç per aconseguir un treball previ en les tasques que d'entrada no el motivarien gaire.

Abans de començar

Per dur a terme una bona intervenció amb musicoteràpia, el musicoterapeuta ha d'elaborar un estudi adequat per valorar tots els àmbits del desenvolupament del nen o nena. Un cop feta aquesta valoració, el professional establirà els objectius a treballar i planificarà un tractament adequat.

A més, el musicoterapeuta ens preguntarà quines músiques escolta el nen o nena a casa, quines cançons li han cantat de petit, si reacciona especialment a alguna música, o si s'ha interessat per algun instrument, ja que aquesta informació serà bàsica per al tractament. Tots tenim una música preferida, una cançó, una melodia que ens emociona especialment..., i els nens en no són una excepció. Aquesta música especial serà un recurs indispensable per al musicoterapeuta, i servirà de base per a la teràpia.

Què hi fan els nens i nenes, a les sessions?

Cantar: Cantar cançons és una font d'aprenentatge de vocabulari, i els ajuda a treballar l'estructura correcta de paraules i frases. La cançó adequada per a cada activitat dependrà de l'objectiu a aconseguir, l'edat i la capacitat del nen o nena.

Audició musical: Amb l'audició podem treballar principalment l'atenció i la discriminació auditiva, i ens pot servir també per aconseguir moments de relaxació durant la sessió.

Jocs musicals: Són totes les activitats que tenen com a protagonista un instrument o una acció musical, i estan regides per unes normes que s'han de complir i un objectiu que cal aconseguir.

Improvisació vocal i instrumental: La improvisació permet un ambient flexible en què el nen o la nena és lliure de tocar o cantar el que vol, sempre dins d'uns límits. Aquest espai és molt important per als nens i nenes acostumats a un ambient d'aprenentatge molt rígid, i en fomenta l'expressió espontània i la creativitat.

Composició de cançons: Podem animar el nen o nena a compondre una cançó, ja sigui canviant la lletra d'una cançó coneguda o inventant una nova melodia, per fomentar la creativitat i la imaginació. **Viatges musicals:** Amb ajuda de l'audició, podem guiar la imaginació del nen o nena cap a un altre lloc, com si el fiquéssim dins d'un conte en què és el protagonista i li passen coses increïbles...

Tocar instruments: La destresa motriu necessària per tocar un instrument implica un desenvolupament de certes habilitats que poden ser un objectiu en si mateix. Però també tocar en grup o juntament amb el musicoterapeuta implica treballar la relació amb l'altre, l'espera dels torns, l'escolta de l'altre o la coordinació amb aquest.

Finalment, cal dir que en tot aquest treball terapèutic els pares i mares tenen un paper molt important, ja que les seves pautes educatives, en coordinació amb el musicoterapeuta, seran decisives per a un progrés positiu del fill o filla.

Concurs Internacional de Música Maria Canals

Jordi Vivancos
Gerent del concurs

litats de la música de tot el món. Actualment, els guanyadors del concurs guanyen premis valorats en 80.000 euros, que inclouen més de 30 recitals i concerts amb orquestra remunerats per tot el món.

La consolidació del concurs com un esdeveniment de referència de la vida cultural de la ciutat, ha estat possible gràcies a molts factors, entre els quals sobresurten la tenacitat i la convicció de Maria Canals; la implicació i el suport de la societat civil al projecte des del començament del concurs, que es va materialitzar en la creació d'un patronat que encara perdura, format per persones rellevants de la vida social barcelonina; la col·laboració de centenars de famílies, que deixen el piano de casa seva per a l'estudi dels concursants; la complicitat d'algunes de les personalitats més importants de la música a Catalunya, que van ajudar Maria Canals a tirar endavant el concurs i van formar part del jurat en moltes ocasions (Lluís Maria Millet, Manuel Blancafort, Frederic Mompou, Xavier Montsalvatge i Josep Jordi Llongueras, entre d'altres), i la vocació internacional fundacional, que va fer que ja l'any 1958 el Concurs fos acceptat com a membre de la Federació Mundial de Concursos de Música.

Després del 50è aniversari del concurs, la secretaria del concurs es va traslladar de l'Acadèmia de Música Ars Nova –l'altre gran projecte de Maria Canals i Rossend Llates–, al Palau de la Música Catalana, on des del principi el Concurs ha celebrat la prova final, i on els darrers anys també s'hi celebren les proves eliminatòries. D'uns anys ençà, en paral·lel a la proves del concurs al Palau de la

Música Catalana, s'ha anat desplegant un programa d'activitats de caràcter divulgatiu, educatiu i social, amb la finalitat de promoure un coneixement més gran del concurs i del piano a la ciutat. Entre aquestes activitats, que s'emmarquen en el projecte de l'OFF Concurs, destaquen les classes magistrals de concursants a escoles de música; recitals de piano de concursants i estudiants de música locals en espais públics, com el metro, biblioteques, museus, carrers, etc.; col·locació de pianos de cua a places i carrers a disposició de qui els vulgui tocar, etc. Activitats per tota la ciutat que, juntament amb la presència d'alguns dels joves intèrprets amb més talent de tot el món, converteixen durant uns dies Barcelona en la capital mundial del piano.

La relació del Concurs Maria Canals amb Virtèlia Escola de Música ve de fa molts anys, gairebé des de l'inici, però aquests darrers anys s'ha consolidat. Virtèlia ofereix al Maria Canals aules i pianos perquè els participants puguin estudiar i assajar. D'altra banda, alguns dels seus alumnes formen part del jurat d'estudiants i, en el marc del programa d'activitats divulgatives OFF Maria Canals, l'alumnat hi participa activament tocant en els espais alternatius que s'ofereixen. També, des de l'any 2008, cada any un semifinalista del concurs ofereix un recital a l'Auditori de la Institució Cultural del CIC. Una col·laboració que esperem que perduri molts anys!

www.mariacanal.cat

MCB Concurs Internacional de Música Maria Canals

L'any 1954, la pianista i pedagoga Maria Canals, juntament amb el seu marit, l'escriptor Rossend Llates, van organitzar la primera edició del Concurs Internacional de Música Maria Canals de Barcelona. En plena dictadura del franquisme, en una ciutat tancada on era molt difícil participar del que passava al continent europeu, aquests dos personatges avançats i rellevants de la vida cultural i musical de la Barcelona de mitjan segle XX, van decidir emprendre l'aventura incerta de posar en marxa el primer concurs internacional de música a Espanya.

Amb aquest esdeveniment de projecció internacional, Maria Canals i Rossend Llates van voler donar l'oportunitat als joves intèrprets locals d'escoltar i contrastar el seu nivell amb alguns dels joves pianistes més destacats del món i, des d'un bon principi, el Concurs es va erigir en una plata-

forma d'excel·lència al servei de la professionalització dels joves pianistes locals amb més talent. Maria Canals sempre deia que «és tan important ajudar les persones que no tenen les necessitats cobertes, com ajudar les persones que sobresurten en els seus àmbits pel seu talent, el seu rigor i el seu esforç, perquè en el futur contribueixin a fer una societat millor».

A les portes de la commemoració del centenari del naixement de Maria Canals i del 60è aniversari del Concurs, aquest s'ha consolidat com el degà dels concursos de Música a Espanya i com un dels concursos de música més importants de tot el món. Durant aquests anys, el concurs ha celebrat més de 120 branques de 8 instruments, hi han participat més de 8.000 concursants de 100 països, i han estat convidats com a jurats més de 200 persona-

Destacats

Premi Ruta Quetzal per a un alumne de Virtèlia

Guillem Font, alumne de violí de Virtèlia Escola de Música, ha guanyat el premi Ruta Quetzal del BBVA 2013 pel seu treball de creació de l'obra musical *El encuentro con el Mar del Sur*. Aquest premi s'atorga als millors treballs de recerca i creació literària, artística o musical de l'Estat espanyol i d'altres països iberoamericans, sobre diversos temes proposats. El tema escollit va ser: *La epopeya de Vasco Núñez de Balboa: el descubrimiento del Mar del Sur*.

L'estrena de l'obra va tenir lloc en el marc del Concert de Música de Cambra de Virtèlia, el dimecres 24 d'abril, a l'Auditori de la Institució Cultural del CIC.

II Escola d'Estiu de la Institució Cultural del CIC

La Institució Cultural del CIC, amb gairebé seixanta anys de presència en el món educatiu i cultural català, ha anat evolucionant i s'ha anat adaptant a les exigències dels nous temps, tot treballant per l'excel·lència. La II Escola d'Estiu ha ofert als nostres docents la possibilitat de reflexionar, treballar, compartir i millorar la seva praxi diària dins del marc del projecte educatiu propi que defineix el nostre estil d'educar (<http://www.iccic.edu/pdf/estil.pdf>).

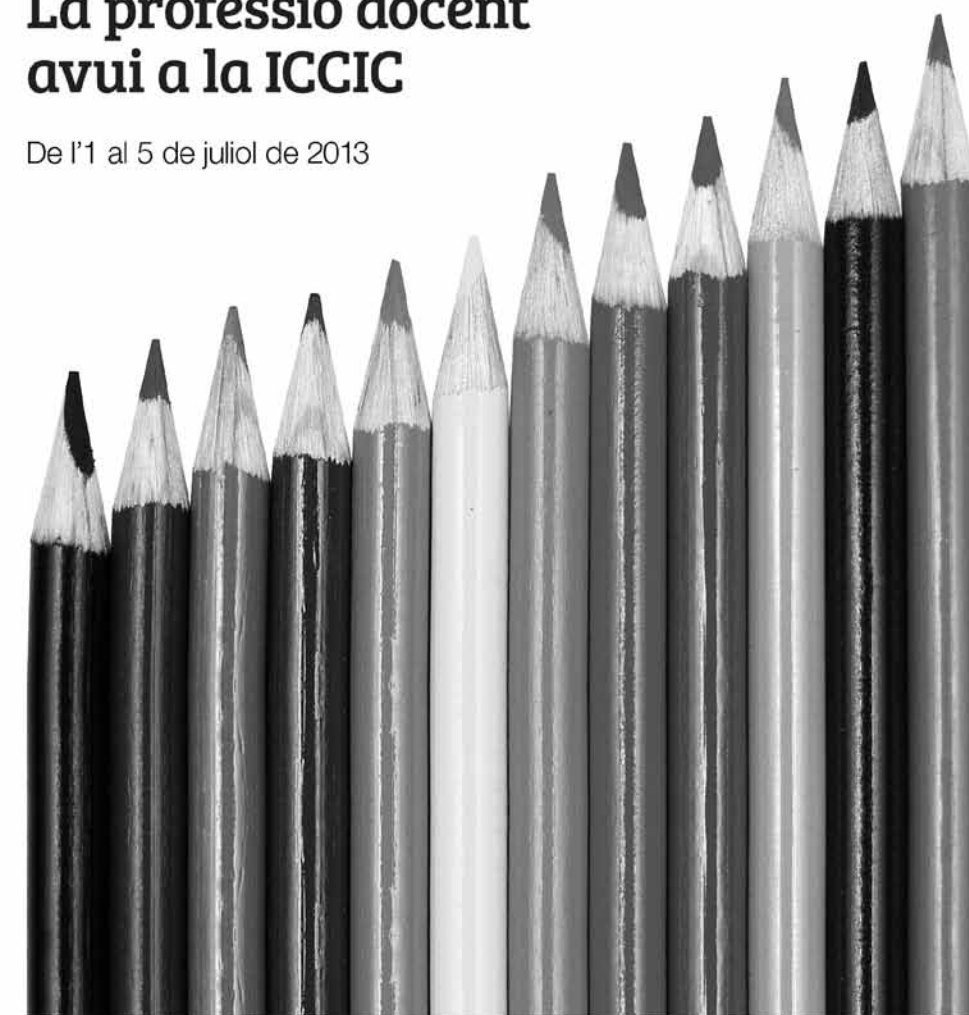
INSTITUCIÓ
CULTURAL
DEL CIC
Fundació Privada

II ESCOLA D'ESTIU

La professió docent avui a la ICCIC

De l'1 al 5 de juliol de 2013

Escoles

thau escola Barcelona

thau escola Sant Cugat

thau escola badalona

thau escola cicles formatius

thau escola idiomes

virtèlia escola música

Col·laboradors

Aniversaris destacats durant el curs 2013-2014

thau escola
Barcelona

L'Escola Thau Barcelona celebrarà el 50è aniversari. Ja s'han començat a activar algunes idees, com ara la creació d'un logo especial per a aquest esdeveniment, comunicacions a través de les xarxes socials per arribar a totes les promocions i altres propostes sorgides dels diferents grups de docents, que aniran agafant forma durant el curs vinent.

virtèlia escola
música

Virtèlia Escola de Música celebrarà el 25è aniversari. Durant el curs vinent, recordarà la seva trajectòria amb diferents activitats musicals i actes.

T'agrada la música? T'emociona? Vine a Virtèlia i en gaudiràs.

Curs 2013-2014

Llenguatge musical

Tots els nivells per a totes les edats.

És la llengua bàsica de comunicació entre els músics. Els infants l'aprenen de manera amena i pràctica, tot jugant. El contingut del que s'ensenya és ampli i variat, i inclou l'audició, l'expressió musical i el cant coral.

Instruments

Tots els nivells per a totes les edats.

Cada alumne escull l'instrument que més l'atrau amb l'assessorament del nostre professorat, que també el motivarà en l'estudi i en la seva pràctica. Es pot començar per un ensenyament individualitzat i, més endavant, incorporar-se en grups instrumentals per gaudir encara més de la música.

Cors

La veu és el primer instrument que tenim i la pràctica coral és la base de l'aprenentatge musical.

- Cor Infantil
- Cor Juvenil
- Cor Jove Virtèlia
- Cor de la Institució Cultural del CIC (per a persones adultes)

Grups instrumentals de cambra

Des de les primeres etapes i per potenciar l'hàbit de tocar conjuntament, s'organitzen grups de cambra i orquestres de corda (Infantil i Juvenil), bandes, Big Band i altres grups instrumentals.

Edat

A partir de 3 anys, cursos i activitats per a totes les edats.

Horaris

De dilluns a divendres: matí i tarda.

Dissabtes: matí.

Informació

Secretaria de Virtèlia Escola de Música

Vallmajor, 11 - 08021 Barcelona

De 15.30 a 20.30 h - Tl. 93 200 11 33

virtelia@iccic.edu - <http://virtelia.iccic.edu>